

okt. 1921, da bi dobili zaželjeno staro pravico zopet nazaj. Če pa ima železniško ministristvo več srca za verižnike, vojne dobičkarje, bankirje in frimazone, kot za revne flosarje, pa Kmetijske zveze ne morejo pomagati. V zadevi demobilizacije se tudi ne bomo prerekali z „Našo vasjo“. Nepobita resnica je, da je bil Jugoslovanski klub prvi, ki se je okorajčil v tem oziru posredovati pri vojnem ministristvu.

Brezno ob Dravi. Šmiklavška nedelja se letos obhaja dne 4. decembra z dvojno službo božjo: ob 6. in 10. uri.

Sv. Lenart v Slov. gor. Na Marijin praznik, dne 8. decembra 1921, točno ob 3. uri popoldne priredi orlovski odsek slavnostno akademijo ob priliki sprejema novih članov. Upriporila se bo tudi igra »Mlinar in njegova bčica«. Ker so se baš za to igro pripravile nove kulise in so predpriprave v polnem teku, bo ta prireditev gotovo zadovoljila vse obiskovalce. Noben prijatelj izobraževalnega dela in orlovske mladine ne sme manjkati 8. decembra pri akademiji v Arnušovi dvorani. Vstopnina je zelo nizka!

Cirkovec. Umrli je 28. novembra Antonija Klačinc, mati P. Engota Klačinc. Počivaj v miru!

Bored pri Sv. Križu. Dne 21. nov. t. l. je poročil č. g. Sunčič, jurjevski kaplan v domači cerkvi svojega brata Antona s Pepco Sušec. Kar je dobil pri darovanju je g. kaplan daroval za obmejni sklad in sicer 200 K. Naj bi našel posnemalcev! Mlademu paru kliče mo na mnoga leta!

Veržej. Dne 11. decembra priredi veržajska Dekliška zveza v Marijanišču lepo igro: »Večna mladost in večna lepota« ter šaloigro: »Jeza nad petelinom in kes«. Med posameznimi dejanji deklaracije in petje. Začetek točno ob pol tretji uri popoldne.

Konjice. Dne 24. t. m. je umrla pri nas gospa Antonija Rott, nadučiteljica dekliške šole, članica »Slomškove Zveze« in vzorna vzgojiteljica. Ob odprtem grobu je slavil njene zasluge, posebno njeno globoko pobožnost, mil. g. arhidijakon konjiški. Pokoj blagi duši, vsem sorodnikom pa naše iskreno sožalje.

Iz Konjiškega okraja. Šolske razmere v našem okraju so zelo žalostne. Na šeststredni deški ljudski šoli v Konjicah manjkate dve učni moči. G. nadzorniku Schellu se ne zdi vredno, pravočasno priskrbiti potrebnih učnih moči. Ljudstvo plačuje za šole ogromne vsote, radi tega ima tudi pravico, zahtevati, da se poduk v redu vrši. Torej g. nadzornik, zganite se! — Po našem zelenem Pohorju se širi nepismenost. Opozorjamo samo na šolske razmere na Skomru in na Resniku, kjer se šola podira in ni nikogar, ki bi se zavzel za njo. Očividno hoče g. nadzornik izenačiti glede nepismenosti naše pokrajine z Balkanom. Skrajni čas je, da se zganejo merodajni krogi ter napravijo tem žalostnim razmeram konec.

Konjice. V Konjicah se v vršijo od 27. do 30. nov. duhovne vaje za mladeniče. Obiskuje jih lepo število naših mladeničev. Vodi jih č. g. Šavelj od Sv. Jožefa nad Celjem. Bog daj svoj blagoslov.

Škotjavar pri Celju. V torek, 22. nov. se je smrtno ponesrečila Helena Lokovšek. Ko je nesla s podstrešja fižol, se ji je noga na lestvici spodrsnila in je z glavo tako nesrečno zadela na komad lesa, da se je ubila.

Vojnik. V nedeljo, dne 4. dec. t. l. priredi šolska mladina v Vojniku v posojilnični dvorani igro s petjem in plesom v 3 dejanjih »Sv. Miklavž« in z živo sliko »Sv. Miklavž«. Začetek ob 15. uri. Čisti dobiček je namenjen šolski knjižnici. — V torek, dne 6. dec. t. l. je v telovadnici šole v Vojniku ob darovanju otrok tuk. otroškega vrtca po sv. Miklavžu. Začetek ob 14. uri. Starši otrok dobrodošli.

Grajska vas. Pokanje topičev je naznanjalo 23. novembra t. l. bližnji in daljnji okolici prijazne Grajske vasi tam vršečo se nenavadno slavnost. Vrta naša somišljenika iz daleč naokoli dobro znane Koprivčeve hiše brata gg. Anton in Ivan Šlander sta poročila ta dan pridni mladenki gg. Aniko Cizel iz Grajske vasi in Miciko Komar iz Zahlne pri Gomilskem. Poročil jih je ženinov brat č. g. Maks Šlander, kaplan v Rajhenburgu. Na veseli svatbi se je nabralo 400 K za Katoliški tiskovni dom in 215 K za dijaško kuhinjo v Celju.

Mladim novoporočencem želimo obilo sreče, božjega blagoslova in mnoga leta.

Laško. V nedeljo, dne 27. novembra, se je po dolgem presledku zopet vršil v pivnici v Laškem shod socijaldemokratske stranke. Nič ni pomagalo, da so vabili na shod mnogostevilni lepaki, nič ni pomagalo, da je celo Lojz pred cerkvijo razglasil, da imajo socijalni demokrati v pivnici nekoga ludirja, shod je bil živa pričaja socijalistične polomije v Laškem. Socijalistična stranka je pri lanskih volitvah bila še tukaj na višku svoje moči, saj so celo v občini Marijagradec dobili 74 glasov, na volišču Laško-Sv. Krištof, kjer so se posebno oblastno vedli, pa so dobili večino glasov. Pri občinskih volitvah letos pa so nazadovali v toliko, da niso nikjer postavili kandidatne liste. Na zadnji nedeljski shod v pivnici pa se je zbralo približno 25–30 ljudi; med njimi seveda ženske in pristaši vseh mogočih strank, torej gotovo nad polovico ljudi, ki niso socijaldemokratski pristaši. Govornik sam je priznal, da je to sramota za socijaldemokratsko stranko, da v Laškem tako klaverno zboruje. Gospodje socijalisti! Ljudstvo vas pozna. Pred volitvami ste oznanjevali republiko, v Belgradu pa lžete vladne pefe. Sicer pa se je ves shod vršil mrivo, brez vsakega zanimanja. Gospodom govornikom na čast pa moramo priznati, da so govorili brez zabavlje.

Iz kozj. okraja. Kozjanski okraj je menda radi slabih prometnih zvez pač na najslabšem na celim Slovenskem. Stajerskem, Železnice sploh nima, pa tudi okrajne ceste so se spremenile v pravcate južnosrbske kolo voze. Kako pa tudi ne? Odkar se je začela vojna, pa do danes se ni nikdo zmenil, da bi ceste popravili ali posipali. Ravno ceste kozjanskega okraja so močno v rabi, ker ni železnice, a se prav nič ne skrbi za popravilo cest. Isto kot z okrajnimi cestami je tudi z mostovi, ki pa bodo čez par mesecev vsi odrekli naenkrat. Prebivalstvo kozjanskega okraja se nevoljno vprašuje: Cemu neki imamo okrajni zastop, ako mu je briga za stanje okrajnih cest in mostov španska vas? Glede okrajnih cest in mostov bomo v kozjanskem okraju kmalu na slabšem kot v piškopejskem okraju ob albanški meji.

Širite katoliške liste!

Iz celega sveta.

Želja bivše cesarice Cite. Bivša cesarica Cita, ki se nahaja sedaj s Karlom vred na otoku Madeira, želi prisostvovati v Švici operaciji njenega sina. Cita upa, da bo s pomočjo portugalske vlade dobila od zveznikov dovoljenje za potovanje v Švico.

V Gornji Sleziiji je glasovanje izpadlo v korist Nemcev. Poljaki so si pa vendar znali prisvojiti velevažno in svetovnoznano rudniko, sedaj pa le vidimo, da država, ki se vlinja francoskim vojaškim krogom tako brezpogojno v razne službe in v podaljšanje vojnih grozot, ni sposobna, da upravlja z narodnim blagom in s prirodnim bogastvom. Kakor dobljeno, tako izgubljeno! Poljski velikaši in plemeni-taši so s francosko pomočjo pri antanti pridobili te rudnike, sedaj jih pa lahkomiselno — prodajajo tujim kapitalistom. Rudnik Königshütte je v francoskih Hohenlohe pa v angleških izkoriščevalnih in bankirskih rokah, za Katovice se pa — pogajajo Japonci! Poljski oblastniki sami priznavajo, da niso sposobni voditi taka podjetja, zato hočejo nagrabiti samo denarja, da razuzdano in razkošno poveselejačo, dokler to še čas, dokler se narod ne zbudi in ne požene te nečimerne, ohole in okrutne „šlahte“.

Politične zahteve italijanske ljudske stranke. Na kongresu italijanske ljudske stranke v Benetkah je glavni tajnik don Sturzo postavil v imenu politično organiziranih katoličanov Italije sledeče zahteve: Država naj se razdeli na pokrajine, ki bodo: „volilno-reprezentativna, avtonomno-autarhična in administrativno-legislativna upravnega telesa.“ Volilno-reprezentativna: volilo se bo poslance v pokrajinske zbornice na podlagi splošne vo-

lilne pravice in proporca. Avtonomno-autarhična: pokrajine morajo biti samoupravna telesa, a ne pod uplivom državnega uradnika. Administrativno-legislativna: ljudstvo ima v svoji pokrajini pravico do lastnih financ, in razpisovati se smejo davki. Razen tega je vsaka pokrajina upravno-zakonodajna enotica za industrijske posle, trgovino, šolstvo, socijalno politiko in zdravstvo, javna dela itd. Iz zahtev italijanske ljudske stranke je razvidno sedobno pojmovanje države. Kršč. politika daje narodom predpogoje za procvit in vsestranski razmah.

Danci za izobrazbo. Danci so veliki prijatelji lepih knjig. Danski književniki so nedavno ugotovili, da se je leta 1918 prodalo na Danskem za 18 milijonov danskih kron knjig. Pomisliti je pa treba, da ima Danska samo 2½ milijona prebivalcev. V ljudskih knjižnicah so v lanskem letu izposodili na 2 milijona knjig. Izmed vseh knjig so na Danskem najbolj priljubljena dela Holger Drachmannova, ki so prevedena že v vse kulturne jezike. Njegovi spisi krožijo po Danskem v 685.000 izvodih. Slovenci, učimo se od severnih narodov!

Obseg lakote v Rusiji. Poročila iz Moskve pravijo, da se slabša položaj v caricinski guberniji od dne do dne. Število stradalajočih v tej guberniji znaša 38.000 oseb. Vsteto pa ni mestno prebivalstvo. V orenburški guberniji strada 25.000 ljudi. Otroci ne dobijo v otroških domovih po pet dni nobene hrane.

Peklenške nakane proti človeštvu. Po dolgoletnem klanju svetovne vojske je padlo človeško življenje pod vsako ceno, zato so pa tudi najstrašnejši zločini na dnevnem redu. Človeštvo pada bolj in bolj in poboljšanja ni videti, ker se najvišji krogi v raznih državah še vedno bavijo z mislijo, kako bi se dale še na strašnejši način vničevati ljudske množice. Pravijo, da so angleški vojni krogi pozvali profesorje, naj poskusijo sestaviti nekaj plin, ki bi bil v stanju, da v minuti uniči cela mesta. Profesorji so baje to delo v propast človeštva odklonili, gotovo je pa to, da se celo v Washingtonu, kjer naj bi se razpravljalo o miru in o razoroževanju, govori o raznih takih peklenških napravah.

Samomorji v Ameriki. Strahovite so številke, ki govorijo o samomorih v Ameriki. Tako n. pr. izkazuje statistika Združenih držav Severne Amerike v prvi polovici tekočega leta 6409 samomorov, dočim je bilo v isti lanskega l. izvršenih samo 2771 samomorov. Od teh 6509 oseb, ki so izvršile samomor, je bilo 4527 moških, 1982 ženskih oseb ter 507 otrok, od poslednjih je bilo 214 dečkov in 293 deklic. Kot vzrok samomorov pri otrokih se navaja večidel neuspehi v šoli ali karanje od strani roditeljev. Dečki so vporabljali kot morilno orodje večidel samokres, deklice pa strup. Štiri petine vseh oseb, ki so izvršile samomor, pripada k anglikanski cerkvi. Kot glavni vzrok strahovitega naraščanja samomorov se še navaja pomankanje verskega prepričanja in socijalna beda, povzročena vsled svetovne vojne.

Regentstvo na Japonskem. Japonski cesar (mikado) je tako nevarno obolel, da se ne more več baviti z državnimi posli. Za regenta bo postavljen princ Herie.

Sultan zapusti Carigrad. Narodna skupščina v Angori v Mali Aziji, ki ima sedaj v svojih rokah vso vladno moč Turčije, je pozvala turškega sultana, da zapusti Carigrad kot glavno mesto Turčije in se preseli v Angoro v Malo Azijo ter da proglasi Angoro kot glavno mesto turškega cesarstva in sedež celega mohamedanskega sveta. Turškemu sultanu ni kaj posebno všeč, da bi zapustil prelepo mesto Carigrad, svojo več kot petstoletno prestolnico, odkoder so bili Turki več sto let strah in trepet cele Evrope. Toda turškemu sultanu na ta odločni pritisk ne bo preostajalo prav ničesar drugega, nego vgrizniti v kislino jabolko in oditi nazaj, odkoder so prišli njegovi predniki.

O notranji in zunanji politiki nove Grške. V tako uglednem dunajskem listu je priobčil dr. Chleantes Nicolaides zanimiv članek o razmerah v novi Grški. Clankar piše: Po trimesečnem potovanju v Ateno, kjer sem se gibal v vseh političnih krogih, — Vam zamorem o notranji in zunanji

politiki Grške podati verodostojno poročilo, ki bo ovrglo v inozemstvo razširjene tendenciozne vesti o grških razmerah. Mesto Atene vzbujajo danes vtis prestolnice kakšne velesile. In res je zadobila Grška vse drugačni značaj, odkar se je število njenega prebivalstva potrojilo: kot majhna deželica je vstopila v vrsto srednjih držav. V Atenah presoja položaj dežele jako ugodno. Kar se tiče notranje politike, moram priznati, da je stališče ministrskega predsednika Gunarisa zelo utrjeno. Gunaris se nahaja sedaj v Londonu, kjer se posvetuje o važnih političnih in finančnih vprašanjih. Valuta je padla in dosegla italijansko liro. V Atenah pričakujejo uspeh Gunarisovega poslanstva. Ako prav bi se to ne zgodilo in ako bi prišlo do ostavke Gunarisovega kabineta, je popolnoma izključen povratek Venizelov. Se nedavno so po vsej Grški proslavili obletnico onih volitev, ki so prinesle polom venizelistov. Grška ne hrepeni po Venizelosu. Venizelos sam pa nima v svoji stranki več tiste brezpogojne avtoritete kakor nekdanj. Stranka se namerava razcepiti v dve struji: prvo, kateri načeluje politikovnik Danglis, bivši šef generalnega štaba, in drugo, ki jo vodi poslanec Simos, izdajatelj lista „Patris.“ Toliko izgleda, da bi po Gunarisovi ostavki zamogel eden ali drugi sestaviti vladno, pa nima nobeden. Najresnejši naslednik Gunarisa je brezdvomno Nikolo Stratos, voditelj progressistov in najboljši govornik v grški zbornici. — Zunanja politika Grške stoji popolnoma pod vtisom maloazijskega problema, vojne s kemalisti in angleško-francoskih nasprotstev v M. Aziji. Grška ne bo pod nobenimi pogoji zapustila zavzetih postojank v M. Aziji. To je enodušna volja grškega naroda. V Atenah so popolnoma prepričani, da francosko-angleška rivaliteta v Aziji Grkom ne more škodovati. Anglija lahko v Evropi odneha, ne more pa odnehati v Mali Aziji, ker so ravno tukaj tangirani indijski interesi Velike Britanije. Z ugotovitvijo stalšča Kemal-paše bi se naravno ustvarila privlačna točka za sosedne države z muslimanskim življenjem kakor n. pr. Perzijo, Afganistan, kar bi pomenilo ogroževanje angleške interesne sfere v Indiji. Energična nota, ki jo je Anglija poslala v Pariz, pričuje o trdni volji londonskih politikov, zlasti dejstvo, da je Francija prepustila kemalistom obsežne proge bagdadske železnice in razmejitev napram Siriji nasprotujeta v precejšnji meri angleškim interesom. Na ta način se je Grška z angleško-francoskimi nasprotstvi okoristila. Italija se je doslej ravnala po ukrepih Anglije. Radi Dodekaneza in severnega Epira ni bilo razmerje med Grško in Italijo ravno razveseljivo, imel sem pa v Rimu priliko, govoriti z raznimi političnimi osebnostmi, ki so pokazovale za rešitev teh vprašanj mnogo interesa. Razgovor s senatorjem Chimentijem je bil v tem oziru zadovoljiv. Grška bo v Mali Aziji oddajala razna dela, kakor gradbe železnic, mostov itd. S tem bi se nudila Italiji možnost gospodarskega udejstvovanja. V Rimu pričakujejo povrat min. predsednika Gunarisa z veliko napetostjo. V tamkajšnjih krogih so prepričani, da se bodo med njim in predstavljeli Italijanske vlade vršili važni politični in gospodarski razgovori, ki bodo pospešili zblizanje med obema državama. Svojega poročila ne bi hotel skleniti, brez da bi se ne dotaknil vprašanja priznavanja kralja Konstantina. To vprašanje bosta Anglija in Grška rešili v sporazumu. Zednje-ne države ameriške so kralja pripoznale.

Slon — valutni strokovnjak. V budimpeštanskih zoološkem vrtu živi čuden slon po imenu Hasan. On je bil vedno velik prijatelj otrok. Vedno se je igral z otroci. Kdor je hotel tega slo-na jahati, je moral plačati posebno takso, ki je v zadnjem času znašala 1 K. Takso je pobiral slon sam. Pred 14 dnevi pa se je slon popolnoma izpremenil. Če so mu otroci ponujali — krone, jih je najprej povohal, nato pa — zavrgel. Nedavno pa je prišel v zoološki vrt s svojimi otroci neki Amerikaneec in ta je poizkusil svojo srečo z — dolarji. In glej čudo! Slon je sprejel ta denar z velikim zadovoljstvom. Pozneje so